

УДК 336.22

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В. Кміть, Г. Івах

*Львівський національний університет імені Івана Франка
79008, м. Львів, проспект Свободи, 18*

У статті зроблено спробу визначити найвагоміші чинники впливу на національне оподаткування та проаналізувати основні напрями конвергенції податкових систем в умовах світової глобалізації. З огляду на євроінтеграційні наміри України, підтверджено необхідність подальшої адаптації вітчизняного податкового законодавства до законодавства Європейського Союзу з метою підвищення міжнародної конкурентоспроможності національної податкової системи.

Ключові слова: податкова політика, міжнародна податкова конкуренція, міжнародна податкова гармонізація, адаптація податкового законодавства.

Постановка проблеми. Податкова політика відіграє вирішальну роль у реалізації соціальної стратегії держави, оскільки оподаткування виступає важливим механізмом національної та соціальної інтеграції, а податок – одним з основних засобів політичного управління й економічного регулювання соціальними процесами в сучасному суспільстві [1, с. 617].

Складність податкової політики полягає у поєднанні стабільності протягом конкретного податкового періоду і еластичності на більш тривалому відрізку часу з тим, щоб забезпечувалась можливість своєчасного врахування зміни методів оподаткування при конкретних змінах у процесі соціального і економічного розвитку. Оптимальне сполучення критеріїв стабільності та еластичності сприяє встановленню нормальних податкових відносин платників податків і держави, що позитивно впливає на економічний розвиток і соціальний стан суспільства [2, с. 12].

Щодо формування податкової політики України в контексті європейської інтеграції, то цей процес варто висвітлити з наступних причин. По-перше, здійснивши європейський вибір, Україна повинна враховувати і детально вивчати усі тенденції, наявні в країнах Європейського союзу, адже там накопичено величезний досвід використання податків у забезпеченні стабільності економічного розвитку. По-друге, внаслідок глобалізації та інтеграції національних економік ЄС одним з першочергових завдань України є вивчення досвіду оподаткування країн з розвинутою ринковою економікою і відпрацювання шляхів адаптації власної податкової системи до вимог Євросоюзу [3, с. 473].

Вагомий внесок у розвиток досліджень стосовно функціонування національної податкової системи в умовах глобалізації зробили уже зробили такі вчені як Бозуленко О., Валігура В., Варналій З., Іванов Ю., Мельник П., Педь І., Тарангул А.,

Таранов І. та багато інших. З огляду на важливість даного процесу для подальшого розвитку нашої економіки спробуємо узагальнити досягнення вітчизняних науковців.

Мета статті. Метою даного дослідження є визначення впливу світової глобалізації на податкові системи країн світу загалом та національної податкової системи зокрема, систематизація рекомендацій щодо оптимізації податкової політики України в умовах євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу. Глобалізація системи світогосподарських зв'язків призвела до фундаментальних змін зовнішнього та внутрішнього середовища формування національних податкових систем. Вона змушує адаптувати і податкову систему України, а, отже, і податкову політику, що реалізується урядом, до умов надзвичайно мінливого зовнішнього середовища.

До глобальних чинників, які впливають на національне оподаткування, відносять [3, с. 432-433]:

глобалізацію світової економіки, а саме глобалізацію бізнесу, інформаційну, фінансову глобалізацію, відносно зниження економічної активності уряду, міжнародну економічну інтеграцію;

зростання доходів населення, що в свою чергу призводить до підвищення значення індивідуальних прибуткових податків у структурі національних податкових систем та застосування нових підходів у податковому адмініструванні;

демографічні процеси, які вимагають нових підходів до формування суспільних фінансів в умовах зменшення загальної кількості платників податків та зростання пенсійних зобов'язань держави;

екологічні фактори, що підсилюють роль екологічних податків у структурі національних податкових систем;

фактори глобальної нестабільності, найбільш характерними з яких є фінансово-економічна криза та міжнародний тероризм.

Модифікація національних податкових систем під впливом даних чинників дозволяє нам стверджувати про прояви процесу конвергенції національних податкових систем.

Під *конвергенцією* в даному випадку розуміємо зближення основних принципів оподаткування, структури податкових систем, податкових законодавств, методик розрахунку податкової бази, вирівнювання існуючих податкових ставок у різних країнах, наслідком чого є взаємозалежність в взаємозумовленість національних податкових систем, що характеризується також взаємопроникненням національних податкових політик в результаті міждержавної координації у податковій сфері [1, с. 434].

Ключовими елементами процесу зближення структури податкових систем і методів реалізації податкової політики стають:

Міжнародна податкова конкуренція, наслідком якої є стихійна форма конвергенції національних податкових систем;

Міжнародна податкова гармонізація, яка формалізує податкову конвергенцію рамками міжнародних правових норм, що відображають спільні погляди національних урядів на особливості формування податкових систем і податкової політики в сучасному світі.

Протягом останніх десятиліть відбулася якісна зміна у сприйнятті міжнародної податкової конкуренції національними урядами. Якщо у «доглобальну добу» податкова конкуренція була побічним ефектом, що впливав з природних розбіж-

ностей між законодавством різних країн, яке орієнтувалося на внутрішні пріоритети, то на даний момент міжнародна податкова конкуренція стає інструментом, який цілеспрямовано використовується урядами для створення конкурентних переваг власної країни [4].

Окрім того, вона забезпечує ефективне функціонування глобальних фінансових ринків в умовах диверсифікованості національних систем оподаткування та нерозвиненості механізмів уникнення подвійного оподаткування міжнародних економічних операцій [5, с. 13].

В узагальненому вигляді логічна структура міжнародної податкової конкуренції представлена на рис. 1.

Рис. 1. Структура міжнародної податкової конкуренції

(Джерело: складено авторами на основі 6, с.131-136)

Щодо міжнародної конкурентоспроможності нашої країни, тобто її здатності брати участь у міжнародній податковій конкуренції, реалізуючи стратегію експансіонізму шляхом як залучення іноземних об'єктів оподаткування у вигляді капіталу, робочої сили, споживання (за допомогою створення недискримінаційного режиму оподаткування іноземних інвесторів та закордонних доходів, запровадження порівняно низького рівня податкових ставок і податкового навантаження, стабільності податкового законодавства й прозорості податкового адміністрування, спрощення податкових форм і процедур), так і одночасним збереженням контролю над національними факторами виробництва, врівноважуючи стимулювання економічного розвитку високою якістю суспільних послуг і соціальних гарантій [7, с. 14], то тут варто зазначити наступне.

Забезпечення високого рівня конкурентоспроможності національної економіки значною мірою визначається ефективністю її системи оподаткування.

Світовий банк і консалтингова компанія PricewaterhouseCoopers кілька років тому створили рейтинг країн щодо особливостей організації їх податкових систем. У рейтингу аналізувалися такі індикатори як рівень податкових ставок і методи збору податків. Складність податкової системи розраховується через кількість податків, часу, який витрачається на їх сплату, та їх розміри. За даними досліджень ситуація щодо загального податкового зобов'язання в Україні у 2008 визнана критичною. Україна знаходилася на 177-му місці серед 178 країн за складністю податкової системи. Корпоративному платнику податків необхідно щороку затратити до 2 065 год. на сплату 99 різних податків (більшість яких є податками на працю), які становлять 57,3% комерційного прибутку [8, с. 220].

А розроблена Гусак О. методика визначення міжнародної податкової конкурентоспроможності країни, яка передбачає оцінювання національних систем оподаткування за шістьма компонентами – управління оподаткуванням, податкова політика й законодавство, податкові ставки, витрати на податкову дисципліну, прозорість і стимулювання, митна політика й законодавство, кожен з яких складається з формалізованих та неформалізованих критеріїв оцінки, показує, що серед вибірки із 33 країн Європейського Союзу та Співдружності Незалежних Держав, Україна займає 32 місце (див. рис. 2.).

З огляду на вкрай низькі конкурентні позиції нашої держави та з метою підвищення її конкурентоспроможності, погоджуємось із запропонованим Гусак О. **комплексом трансформаційних заходів**, який має включати такі напрями [7, с. 12-14]: спрощення податкової системи України;

забезпечення справедливого ставлення до всіх груп платників податків за допомогою перегляду режиму оподаткування закордонних доходів та іноземних інвесторів в бік лібералізації руху капіталів та залучення інвестиційних ресурсів у національну економіку, спрощення процедур податкових перевірок, скорочення їх кількості та тривалості, впровадження принципу аналізу ризиків як керівного при проведенні інспектування, забезпечення застосування податкового та митного законодавства України на рівних умовах шляхом переходу від декларативних заяв до конкретних дій;

надання стимулюючого характеру національній податковій системі шляхом зменшення податкового тиску на окремі групи економічних суб'єктів та на ВВП у цілому, перегляду ставок оподаткування дивідендних й процентних доходів та роялті, підвищення ступеня відкритості інформації про національну систему оподаткування завдяки формуванню комплексної інформаційної системи про всю сукупність податків і зборів в Україні;

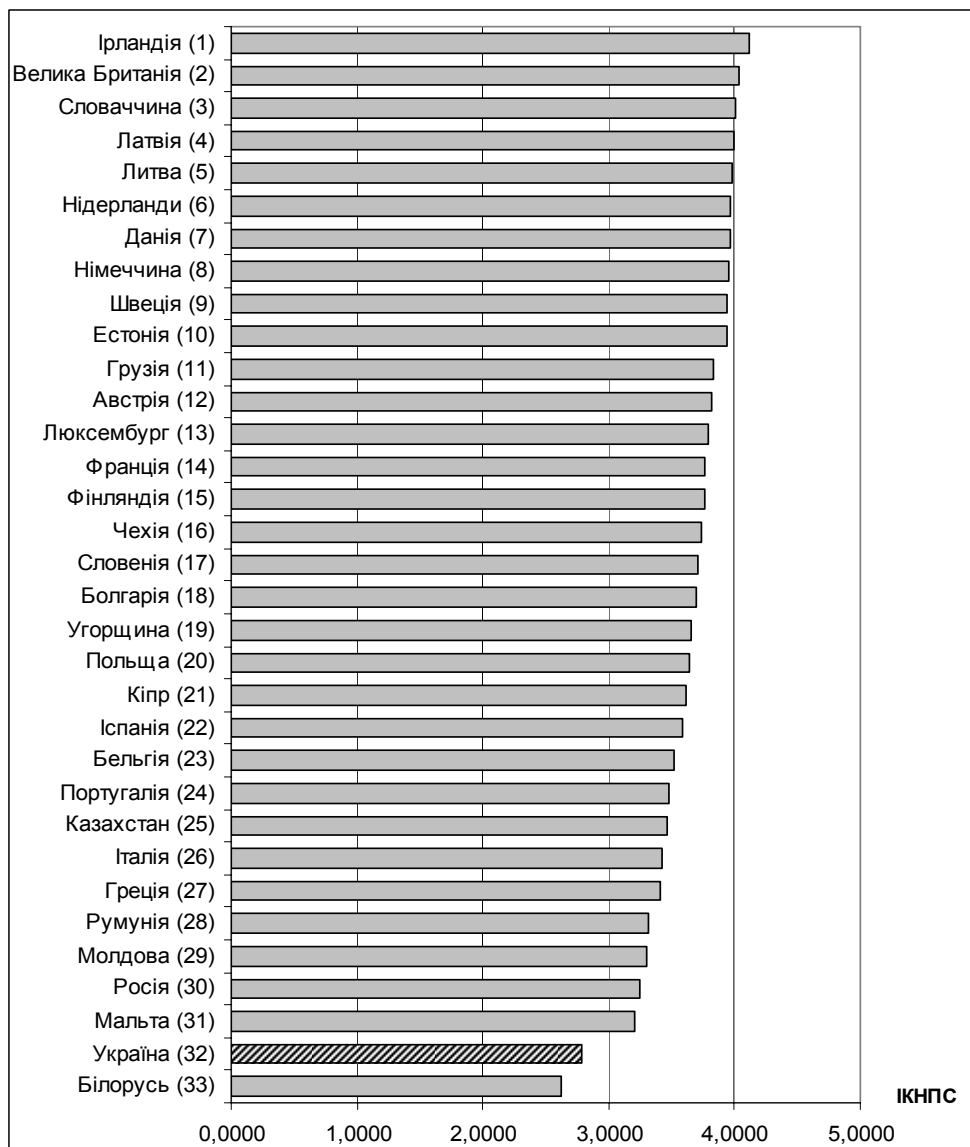
розвиток і доопрацювання вітчизняного податкового законодавства за допомогою розширення нормативної бази регулювання трансфертного ціноутворення, консолідації податкового.

Систематизуючи **підходи до розуміння податкової гармонізації**, її доцільно розглянути із таких точок зору [9, с. 677-678]:

країни-члена інтеграційного об'єднання, метою якої є уніфікація податкових та робочої сили;

країни, що не є членом інтеграційного об'єднання, метою якої є досягнення оптимального рівня оподаткування для забезпечення належного функціонування

економіки та мінімізації її тіньового сектору;
країни, що прагне стати членом інтеграційного об'єднання, метою якої є
встановлення рівня оподаткування, що відповідає податковому навантаженню і
умовам регіонального інтеграційного угруповання.

Рис. 2. Рейтинг конкурентоспроможності національних податкових систем держав ЄС, СНД та України [7, с. 12]

У рамках першого підходу виділяють міждержавну (міжнародну) податкову гармонізацію, яка спостерігається виключно на рівні країн-членів міждержавного регіонального угруповання.

Другий підхід характеризує внутрішньодержавну податкову гармонізацію.

Третій підхід описує податкову гармонізацію із орієнтацією на вимоги інтеграційного об'єднання. Однак, у даному випадку гармонізацію слід розглядати на рівні однієї держави із подальшою стратегічною ціллю її інтеграції з адаптованою податковою системою. Зважаючи на це, потрібно розглянути межі податкової гармонізації і поняття адаптації податкового законодавства.

Зрозуміло, що міждержавна податкова гармонізація можлива лише виключно в межах міжнародного регіонального угруповання, тому розглядаючи відносини України на шляху інтеграції, доцільно виділяти не поняття міждержавної податкової гармонізації, а поняття адаптації податкової системи. Зараз нам варто детальніше розглянути реалії міждержавної податкової гармонізації та напрямки адаптації вітчизняного законодавства [9, с. 678].

Нині найвищого етапу розвитку міждержавної економічної інтеграції і, відповідно, податкової гармонізації досягнуто саме в країнах Європейського Союзу, а основними пріоритетами політики міждержавної податкової гармонізації, що проводиться в даний час в ЄС, є ліквідація неефективних елементів податкових систем і відмова від номінального податкового суверенітету країн-членів ЄС.

Одночасно концепція податкової гармонізації припускає збереження самобутності національних податкових систем і не передбачає повної стандартизації порядку стягування податків в ЄС. На практиці даний підхід був реалізований при затвердженні наступних документів: Директива про злиття, Директива про взаємовідносинах між материнськими і дочірніми компаніями, Арбітражна конвенція, Кодекс податкової конкуренції і інші документи «пакету Монті» [10].

До *основних напрямів гармонізації податкових систем* в сучасних інтеграційних процесах відносять наступні [4]:

1. Гармонізація принципів побудови податкових систем. Ці принципи в різних державах мають багато спільного, однак існує і досить суттєва специфіка, яка визначається історичними тенденціями та сучасним станом розвитку національних економік, відмінностями цілей, методів і засобів реалізації державної економічної політики, в рівні життя населення і пріоритетах соціальної політики та ін.

2. Гармонізація структури податкових систем. Звичайно, забезпечити повну ідентичність переліку податків і зборів в кожній країні неможливо, оскільки в деяких країнах відсутні окремі об'єкти оподаткування. Однак реалізація стратегічної мети інтеграційних процесів – забезпечення вільного переміщення капіталів, товарів і робочої сили – вимагає вирівнювання податкових умов в таких питаннях як співвідношення податків на споживання і прибуткових податків, співвідношення податкового навантаження на юридичних і фізичних осіб, визначення переліку податків, які є основою формування доходів бюджету.

3. Зближення принципових підходів і механізмів податкового регулювання. Концепції побудови податкових систем різних держав передбачають суттєві відмінності у підходах до реалізації регулюючої функції оподаткування і різні механізми податкового регулювання по однакових податках та зборах. Завданням гармонізації оподаткування в цьому напрямі є напрацювання загальних підходів до визначення допустимої інтенсивності податкового регулювання, відмова від протекціоністських методів в оподаткуванні, запровадження загальних принципів побудови системи інструментів податкового регулювання.

4. Гармонізація концепцій прямого і непрямиго оподаткування на основі застосування загальних принципів, які регламентують порядок оподаткування кожного із бюджетоутворюючих податків. Цей напрямок передбачає застосування загальних підходів до механізму визначення об'єктів оподаткування й інших елементів основних прямих і непрямих податків з метою уніфікації підходів до усунення подвійного оподаткування.

5. Єдині підходи до організації податкового адміністрування. Національні системи оподаткування досить часто є неспівставними з точки зору організації взаємодії між платником і податковими органами щодо таких важливих проблем як порядок обчислення і погашення податкового зобов'язання, порядку декларування, відповідальності платника, механізму оскарження рішень податкових органів, механізму застосування непрямих методів обчислення податкових зобов'язань. Відмінності в цій сфері суттєво утруднюють вільне переміщення капіталів. Тому першочерговим завданням у цій сфері є розробка єдиних концептуальних підходів до ідеології та процедур податкового адміністрування.

Спрямування векторів зовнішньоекономічної політики України на шляху до Євросоюзу визначає необхідність адаптації законодавства України до вимог ЄС в цілому, та податкового законодавства зокрема. Необхідність проведення податкової адаптації Україною передбачено Угодою про партнерство та співробітництво між Україною та європейськими співтовариствами і їх державами-членами від 10.11.1994 року [11]. Так, згідно із статтею 51 даної Угоди наша держава має зобов'язання наблизити законодавство щодо непрямиго оподаткування і оподаткування прибутку підприємств до норм і стандартів податкового права ЄС. У Стратегії інтеграції України до Європейського Союзу, затвердженій Указом Президента №615/98 від 11.06.1998 року [12], передбачено поступове приведення у відповідність з Європейськими стандартами податкового законодавства. Однак даним документом не визначено часових меж та етапів такої адаптації.

Подальшими кроками в адаптації податкового законодавства стало прийняття Концепції Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [13], Програм інтеграції України до Європейського Союзу [14], Планів дій щодо реалізації пріоритетних положень Програми інтеграції України до Європейського Союзу, Планів роботи з адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу на відповідні роки та Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу [15].

Оцінюючи загальний стан відповідності податкового законодавства України вимогам ЄС, можна відзначити, що податки на споживання набагато краще адаптовані, аніж податки з доходів. І це й не дивно, оскільки найбільшого ступеня гармонізації в Європейському Союзі досягнуто саме у сфері непрямиго оподаткування.

Загалом же, розуміння процесу гармонізації непрямих податків в ЄС, адаптацію податкового законодавства України з законодавством ЄС про непряме оподаткування визначають як процес внесення змін і доповнень до податкового законодавства України, а також прийняття нових нормативно-правових актів, необхідних для виконання вимог, встановлених директивами ЄС про гармонізацію непрямиго оподаткування.

Проте, на відміну від гармонізації всередині ЄС, адаптація податкового законодавства України з законодавством ЄС має свою особливість. Метою цієї

адаптації на етапі виконання Угоди про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами вважаємо не повну імплементацію положень директив, а лише наближену адекватність законів України положенням директив у сферах, визначених Угодою.

За час дії Угоди у сфері непрямого оподаткування Україною уже враховано основні вимоги базових нормативних актів ЄС – Директиви Ради 92/83/ЄЕС від 19.10.1992 щодо гармонізації структур акцизних зборів на спирт та алкогольні напої в частині структури акцизного збору, Директиви Ради 92/80/ЄЕС від 19.10.1992 щодо зближення податків на тютюнові вироби, інші, ніж сигарети, Директиви Ради 95/59/ЄС від 27.11.1995 щодо податків, інших ніж податки з обороту, які впливають на споживання тютюнових виробів та Директиви Ради ЄС від 28 листопада 2006 р. N 2006/112/ЄС про спільну систему податку на додану вартість. Україною укладено міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування практично з усіма країнами СНД, Європи, багатьма країнами Азії, Північної та Південної Америки і кількома країнами Африки, що є найбільшими торговельними та інвестиційними партнерами України [16].

Подальша реалізація механізму проведення податкової адаптація полягає у здійсненні низки заходів, які можна згрупувати у п'ять етапів. Перший – це проведення ретельного аналізу положень директив Європейських Співтовариств, що регулюють питання оподаткування всередині ЄС, на предмет відмінностей у правовому регулюванні суб'єктів та об'єктів оподаткування, визначення бази оподаткування, порядку обчислення та сплати податків, і після цього відображення розбіжностей в податкових законодавствах України та ЄС. Другим етапом є встановлення пріоритетності усунення розбіжностей – визначення розбіжностей, що виступають головними перешкодами на шляху гармонізації, та способів їх усунення. Цей етап найскладніший, оскільки він на практиці означатиме не тільки пошук у національному податковому праві інструментів інкорпорації вимог директив ЄС, але й проведення реформування в певних сферах оподаткування. На третьому етапі потрібно визначити, до яких нормативно-правових актів законодавства України буде вимагатися внесення змін та доповнень з метою інкорпорації положень директив ЄС. Четвертий етап полягатиме у проведенні юридико-технічної, нормопроектувальної роботи, тобто у створенні проектів актів законодавства, в яких втілені результати податкової гармонізації. П'ятий, завершальний етап передбачатиме здійснення контролю за реалізацією рішень із питань гармонізації.

В процесі адаптації вітчизняного податкового законодавства до вимог Європейського Союзу, варто пам'ятати, що здійснюючи гармонізацію всередині свого інтеграційного утворення країни-члени вони керуються такими **принципами** [17, с.186-187]:

принцип пропорційності, що передбачає обмеження діяльності інститутів ЄС повноваженнями, наданими їм установчими документами ЄС та встановленими цілями Європейської інтеграції;

принцип субсидіарності, відповідно до якого інститути ЄС не мають права самостійно втручатися у функціонування будь-якого зі сегментів економіки держав-членів ЄС за винятком випадків, коли таке втручання необхідне для виконання стратегічних завдань ЄС.

принцип одногосподності, котрим задекларовано, що будь-яке рішення щодо формування податкової політики в ЄС, мають приймати за одногосподної згоди

держав-членів ЄС і зафіксувати у відповідній нормі інтеграційного законодавства (саме цей принцип не дозволяє обмежувати фіскальну свободу держав-членів); принцип податкової недискримінації, який охоплює два основних положення: 1) неможливість прямого або непрямого оподаткування внутрішніми податками однією державою-членом ЄС продукції іншої держави-члена в розмірі, що перевищує оподаткування національної продукції; 2) держава-член ЄС не повинна оподатковувати продукцію інших держав-членів внутрішніми податками з метою непрямого захисту іншої продукції; принцип нейтральності полягає у забороні відшкодування внутрішнього оподаткування при вивезенні продукції на територію іншої держави-члена ЄС в розмірі, що перевищує рівень сплачених прямих або непрямих податків (даний принцип усуває можливість використання податкових важелів для прихованого субсидування експорту в ЄС).

Висновки. Формуючи фіскальну стратегію втілення євроінтеграційних намірів України перш за все необхідно враховувати довгострокові тенденції розвитку європейського оподаткування. В свою чергу узгодження вітчизняного податкового законодавства із вимогами ЄС не лише сприятиме поглибленню курсу на європейську інтеграцію, а й стане важливою передумовою підвищення рівня конкурентоспроможності економіки нашої країни у процесі інтеграції до світового господарства.

Саме в контексті стратегічних євроінтеграційних прагнень України набуває особливої актуальності питання забезпечення ефективності та конкурентоспроможності податкової системи, яка не лише виконує функцію головного джерела наповнення бюджетів усіх рівнів, а й відіграє провідну роль у державному регулюванні економічних процесів, щоправда лише за умови ефективного використання податкових важелів задля забезпечення збалансованого економічного зростання, оптимального використання господарських ресурсів, стимулювання інвестицій та підприємницької активності у пріоритетних для суспільства напрямках. Окрім того, конкурентоспроможна податкова система здатна підвищити ефективність міжнародного обміну факторами виробництва.

Прагнення України стати членом ЄС вимагає поглибленої адаптації вітчизняного податкового законодавства до вимог ЄС, що полягає у подальшій поступовій лібералізації податкової політики.

Загалом же, будь-які вдосконалення структури державної податкової системи та вітчизняної податкової політики необхідно здійснювати з обов'язковим урахуванням сучасних процесів міжнародної податкової конкуренції та європейської податкової гармонізації, тож орієнтиром для трансформацій має бути не лише формування податкових конкурентних переваг України, але й пошук її гармонійного місця в європейському податковому просторі.

1. Податкова політика України: стан, проблеми та перспективи: Монографія / П.В. Мельник, Л.Л. Тарангул, З.С. Варналій [та ін.]; за ред. З.С. Варналія. К., 2008. 675 с.
2. Механізм податкового регулювання економічного розвитку України: автореф. дис. докт. екон. наук: 08.02.03/ Т.І. Єфименко К., 2003. 37 с.
3. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. Навчальний посібник. / Під редакцією д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю.Б., д-ра екон. наук, проф. Майбурова І.А. Х., 2010. 492 с.

4. Анфіногентова Н. Й., Музиченко Г.В. Гармонізація податкової політики країн ЄС в умовах інтеграції [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://sfpk.at.ua/_fr/
5. Розвиток міжнародної податкової конкуренції в умовах глобалізації: автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.02/ О.Я. Бозуленко. К., 2009. 20с.
6. Педь І.В. Міжнародна податкова конкуренція: сутність, умови та механізм функціонування // Зовнішня торгівля: право та економіка. 2008. №2(37). С.131-136
7. Міжнародна конкурентоспроможність національної податкової системи (на прикладі країн Європейського Союзу): автореф. дис. канд. екон. наук: 08.00.02/О.Ю. Гусак К., 2009. 22 с.
8. Кундрик М.Т. Податкове регулювання системи екологічних інновацій в Україні // Механізм регулювання економіки. 2009. №2. С. 218-228
9. Таранов І.М., Валігура В.А. Податкова гармонізація та адаптація процесів оподаткування: теоретичний аспект і сучасні реалії // Економіка: проблеми теорії та практики. 2006. №211. С. 674-687
10. Офіційний веб-сайт ДПА у Львівській області [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.sta.lviv.ua/index.php?id=697>
11. Угода про партнерство і співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами, ратифікована Законом від №237/94-ВР від 10.11.1994 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
12. Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу, затверджена Указом Президента 11 червня 1998 року №615/98 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
13. Концепція Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, схвалена Законом України від 21.11.2002 №228-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
14. Програма інтеграції України до Європейського Союзу, схвалена Указом Президента №1072/2000 від 14.09.2000 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
15. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, затверджена Законом України від 18.03.2004 №1629-IV [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
16. Проект Концепції реформування податкової системи України [Електронний ресурс]. Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва. Режим доступу: http://www.dkrp.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=151496&cat_id=37571
17. Валігура В. А. Теоретичні засади міждержавної податкової гармонізації та характеристики податкових систем країн Європейського Союзу в контексті євроінтеграції України // Світ фінансів. 2008. №1. С. 183-194

THE DIRECTIONS OF STATE TAX POLICY DEVELOPMENT IN CONDITIONS OF NATIONAL ECONOMY EUROPEAN INTEGRATION

V. Kmit, H. Ivakh

Ivan Franko National University of Lviv, Prospekt Svobody, 18, UA-79008, Ukraine

The attempt to determine the most significant influence factors on national taxation and analyze the main trends of tax systems convergence in the context of world globalization is made in the article. Considering European integration intentions of Ukraine

to enhance the international competitiveness of the national tax system the necessity of further adaptation of the national tax legislation with EU legislation is confirmed.

Keywords: tax policy, international tax competition, international tax harmonization, adaptation of tax legislation.

НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ НАЛОГОВОЙ ПОЛИТИКИ В УСЛОВИЯХ ЕВРОИНТЕГРАЦИИ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

В. Кміть, Г. Ивах

*Львовский национальный университет имени Ивана Франко
79008, г. Львов, проспект Свободы, 18*

В статье сделана попытка определить наиболее значимые факторы влияния на национальное налогообложения и проанализировать основные направления конвергенции налоговых систем в условиях мировой глобализации. Учитывая евроинтеграционные намерения Украины, подтверждена необходимость дальнейшей адаптации отечественного налогового законодательства к законодательству Европейского Союза с целью повышения международной конкурентоспособности национальной налоговой системы.

Ключевые слова: налоговая политика, международная налоговая конкуренция, международная налоговая гармонизация, адаптация налогового законодательства.